

Рейтинговий звіт EURO 001-012 short про оновлення кредитного рейтингу

Об'єкт рейтингування	ПАТ КБ «ЄВРОБАНК»
Тип рейтингу:	довгостроковий кредитний рейтинг за Національною рейтинговою шкалою
Рейтингова дія	оновлення
Дата визначення:	09.12.2010 р.
Дата оновлення:	16.06.2016 р.
Кредитний рейтинг:	uaBB
Прогноз:	негативний

Наданий у результаті рейтингового аналізу кредитний рейтинг визначено за Національною рейтинговою шкалою, на що вказують літери **ua** у позначці кредитного рейтингу. Національна рейтингова шкала дозволяє виміряти розподіл кредитного ризику в економіці України без урахування суверенного ризику та призначена для використання емітентами цінних паперів, позичальниками, фінансовими установами, посередниками та інвесторами на фінансовому ринку України.

Для проведення процедури оновлення кредитного рейтингу агентство «Кредит-Рейтинг» використовувало фінансову звітність ПАТ КБ «СВРОБАНК» за 2014 – 2015 рр. та I квартал 2016 року, а також внутрішню інформацію, надану компанією у ході рейтингового процесу.

Кредитний рейтинг ґрунтується на інформації, що надана самим об'єктом рейтингової оцінки, а також на іншій інформації, що є у розпорядженні рейтингового агентства та вважається надійною. Рівень кредитного рейтингу залежить від якості, однорідності та повноти інформації, що є у розпорядженні рейтингового агентства. Було проаналізовано інформацію стосовно усіх істотних аспектів діяльності банку. Дані балансу та звіту про фінансові результати наведено у Додатках до цього рейтингового звіту.

Рейтингове агентство не проводить аудиторську перевірку наданої клієнтом інформації.

Положення звіту щодо тенденцій розвитку ринків, на яких працює клієнт, та ризиків, притаманних цим ринкам, ґрунтуються на ринкових умовах і чинниках, що діяли на момент написання звіту.

Рейтинговий звіт не є рекомендацією щодо купівлі або продажу цінних паперів. ТОВ «Кредит-Рейтинг» не несе відповідальності за результати кредитних, інвестиційних або господарських рішень третіх осіб, прийнятих виключно на основі інформації звіту.

Деякі кількісні дані, які аналізуються у звіті, наведені після відповідного округлення. У зв'язку з цим, значення певних показників, що наводяться в звіті більше одного разу, можуть не збігатися, а підсумкові значення окремих показників можуть не відповідати арифметичній сумі їх складових.

Визначення поточного рейтингу

Позичальник або окремих борговий інструмент з рейтингом **uaBB** характеризується кредитоспроможністю **НИЖЧОЮ НІЖ ДОСТАТНЯ** порівняно з іншими українськими позичальниками або борговими інструментами. Висока залежність рівня кредитоспроможності від впливу несприятливих комерційних, фінансових та економічних умов.

Знаки «+» та «-» позначають проміжні категорії (рівні) рейтингу відносно основних категорій (рівнів).

Негативний прогноз вказує на можливість зниження рейтингу протягом року при збереженні негативних тенденцій і реалізації поточних ризиків.

Рейтингова історія

Історія кредитного рейтингу ПАТ КБ «СВРОБАНК»

Дата:	09.12.2010	09.06.2011	15.12.2015	16.06.2016
Рівень кредитного рейтингу:	uaBB- (попередній)	uaBB-	uaBB-	uaBB
Прогноз:	стабільний	стабільний	стабільний	негативний
Рейтингова дія:	визначення	підтвердження	підтвердження	зниження зі зміною прогнозу

Рівень кредитного рейтингу ПАТ КБ «ЄВРОБАНК» підтримується:

- диверсифікацією ресурсної бази за основними контрагентами;
- структурою клієнтського кредитного портфеля у розрізі валют;
- диверсифікацією коштів корпоративних клієнтів та кредитного портфеля суб'єктів господарювання за видами економічної діяльності.

Рівень кредитного рейтингу ПАТ КБ «ЄВРОБАНК» обмежується:

- погіршенням показників ліквідності;
- тиском на ліквідність Банку негативного інформаційного фону, зумовленого втратою платоспроможності відповідальною особою Банківської Групи «Інвестиційний Альянс», до складу якої входить ПАТ КБ «ЄВРОБАНК»;
- концентрацією кредитного портфеля за основними позичальниками та незначним рівнем резервування за кредитними операціями;
- значним обсягом неробочих активів, що обмежує можливості управління операційною ефективністю;
- невисокою ефективністю діяльності на тлі низької диверсифікації джерел доходів;
- впливом негативних чинників на фінансовий ринок і невисокою та нестабільною діловою активністю в окремих секторах економіки, що може призвести до погіршення показників діяльності Банку.

Основні фінансові показники ПАТ КБ «ЄВРОБАНК»¹

Показник	01.01.12	01.01.13	01.01.14	01.01.15	01.04.15	01.07.15	01.10.15	01.01.16	01.04.16
Активи, млн. грн.	1038,37	1387,30	1311,79	1439,79	1496,70	1357,17	1633,88	1783,16	1728,11
Кредитно-інвестиційний портфель, скоригований на суму резервів, млн. грн.	753,28	850,76	978,46	954,20	897,59	754,40	1008,65	1003,85	952,89
Кошти клієнтів, млн. грн.	686,96	1019,16	1004,12	1157,55	1246,21	1057,31	1326,98	1484,70	1394,94
Власний капітал, млн. грн.	61,63	130,42	129,09	134,89	130,11	131,61	132,14	132,12	129,38
Доходи, млн. грн.	115,52	157,39	158,06	219,53	51,05	87,81	129,40	176,86	53,32
Витрати, млн. грн.	115,37	157,04	157,68	218,59	50,94	87,56	128,94	176,16	53,27
Чистий операційний дохід, млн. грн.	43,56	54,14	38,07	83,63	3,16	15,82	28,65	46,52	19,43
Прибуток до сплати податку, млн. грн.	0,20	0,36	0,53	0,93	0,10	0,25	0,47	0,70	0,05
Чистий прибуток, млн. грн.	0,15 ²	0,35 ³	0,38 ⁴	0,93 ⁵	0,10	0,25	0,47	0,70 ⁶	0,05
Доходність активів (ROA)*,%	0,01	0,03	0,03	0,06	-	-	-	0,04	-
Доходність капіталу (ROE)*,%	0,24	0,27	0,29	0,69	-	-	-	0,53	-

¹ за даними #02- файлу

² фінансовий результат, підтверджений аудиторським висновком – 144 тис. грн., за МСФЗ – 991 тис. грн.

³ фінансовий результат, підтверджений аудиторським висновком за МСФЗ – 1 864 тис. грн.

⁴ фінансовий результат, підтверджений аудиторським висновком за МСФЗ – 127 тис. грн.

⁵ фінансовий результат, підтверджений аудиторським висновком за МСФЗ – 760 тис. грн.

⁶ фінансовий результат, підтверджений аудиторським висновком за МСФЗ – 427 тис. грн.

* значення на звітну дату

Резюме

ПАТ КБ «ЄВРОБАНК» (далі за текстом – Банк) створено у відповідності до чинного законодавства України та зареєстровано НБУ в Державному реєстрі банків 18 січня 2005 року за №297.

ПАТ КБ «ЄВРОБАНК» входить до складу Банківської Групи «Інвестиційний Альянс», що включає ПУАТ «ФІДОБАНК» (відповідальна особа Банківської групи), дочірню компанію ПУАТ «ФІДОБАНК» – ТОВ «КУА «ФІДО ІНВЕСТ-МЕНС» та ТОВ «ФІДО-МАРКЕТ».

Банк має відповідні ліцензії НБУ на здійснення банківських операцій. ПАТ КБ «ЄВРОБАНК» знаходиться за адресою: 01032, Україна, м. Київ, бульвар Тараса Шевченка, 35.

Акціонерами установи є ТОВ «Консалтингова фірма «Маркетингові технології» та ТОВ «Консалтингова фірма «Фінанс Аналіт Сервіс», кожному з яких належить по 50% акцій банківської установи. Кінцевими бенефіціарами Банку, що мають істотну участь, є фізичні особи-резиденти пан Адаріч Олександр Євгенійович та пан Пушкарьов Вадим Володимирович.

18 травня поточного року НБУ погодив⁷ громадянину Республіки Казахстан Болату Назарбаєву набуття прямої істотної участі у ПАТ КБ «ЄВРОБАНК» у розмірі 50% шляхом придбання акцій банку, які належать ТОВ «Консалтингова фірма «Фінанс Аналіт Сервіс». Таким чином, Олександр Адаріч вийде зі складу власників банку. Наразі на розгляді в НБУ знаходиться пакет документів щодо придбання фізичною особою – громадянином Казахстану решти акцій ПАТ КБ «ЄВРОБАНК».

Антимонопольний комітет України надав дозвіл⁸ фізичній особі – громадянину Казахстану на придбання акцій ПАТ КБ «ЄВРОБАНК», що забезпечує досягнення 50% голосів у вищому органі управління товариства.

Статутний капітал Банку становить 126,67 млн. грн., власний капітал – 129,38 млн. грн. Якість власного капіталу ПАТ КБ «ЄВРОБАНК» добра, рівень капіталізації невисокий. Певною мірою підтриманню показника капіталізації сприяє залучення коштів на умовах субординованого боргу. На виконання вимог постанови Правління НБУ №242 від 7 квітня 2016 року, до 11 липня наступного року обсяг статутного капіталу має бути збільшено до 200 млн. грн.

ПАТ КБ «ЄВРОБАНК» позиціонує себе як універсальний банк, що надає широкий спектр банківських послуг. Наразі клієнти Банку обслуговуються у Головному офісі та трьох відділеннях, одне з яких було відкрито у грудні 2015 року. Експансія в регіони з власними відділеннями наразі не планується. Натомість, передбачається розвиток дистанційних каналів продажу й обслуговування, включаючи термінальні мережі, точки продажу та інтернет-канал.

⁷ http://www.bank.gov.ua/control/uk/publish/article?art_id=31371845&cat_id=55838

⁸ <http://www.amc.gov.ua/amku/control/main/uk/publish/article/125375>

У поточному році Банк розширив свою партнерську мережу, уклавши угоду з УДППЗ «Укрпошта», що дозволило поширити свою присутність не тільки в великих містах, але й у віддалених регіонах країни.

Розширення кореспондентських стосунків з банками-нерезидентами й запровадження нових банківських продуктів сприяло динамічному розвитку карткового бізнесу та, відповідно, нарощенню клієнтської бази.

Якість ресурсної бази ПАТ КБ «ЄВРОБАНК» задовільна. Незважаючи на складну соціально-політичну ситуацію в країні, портфель коштів клієнтів протягом останнього року зріс більше ніж на 8%. При цьому, обсяг коштів фізичних осіб зменшився майже на чверть, натомість, обсяг коштів суб'єктів господарювання зріс майже на третину.

У клієнтському та депозитному портфелі за джерелами залучення переважають кошти корпоративних клієнтів, проте ресурсна база диверсифікована за основними контрагентами, а кошти корпоративних клієнтів – за видами економічної діяльності.

Клієнтський портфель залишається короткостроковим, що підвищує чутливість до ризику ліквідності. Кошти залучено переважно в національній валюті, що знижує ризик зростання боргового навантаження на Банк в умовах девальвації.

У II кварталі минулого року Банк розпочав емітувати короткострокові та довгострокові ощадні (депозитні) сертифікати. Кошти залучено виключно у ВКВ.

Якість активів ПАТ КБ «ЄВРОБАНК» задовільна. Клієнтський кредитний портфель залишається основним доходним активом. При цьому, протягом останнього півріччя структура активів зазнала суттєвих змін – портфель цінних паперів було згорнуто майже повністю, натомість, обсяг неробочих активів зріс та перевищив 2/5 валюти балансу.

Приріст кредитного портфеля протягом останнього року перевищив 66%. За строками користування кредитними коштами переважають короткострокові кредити, за цільовим використанням – кредити в поточну діяльність. Основна валюта кредитування – національна (кредитами, наданими у ВКВ, сформовано менше чверті портфеля). Разом з тим, кредити у ВКВ надано позичальникам, які не мають валютних надходжень, що підвищує чутливість до валютного ризику. Кредитний портфель суб'єктів господарювання диверсифікований за видами економічної діяльності, що нівелює чутливість до ринкового ризику. Виходячи зі спрямованості Банку на кредитування корпоративних клієнтів, актуальною залишається концентрація клієнтського кредитного портфеля за основними позичальниками, що підвищує залежність Банку від фінансового стану його найбільших клієнтів.

Протягом останнього року обсяг простроченої заборгованості зріс у півтора рази, в т.ч. й внаслідок переоцінки валютної складової. Частка простроченої заборгованості станом на 1 квітня 2016 року становила 10,13%, проти 9,24% заборгованості V категорії якості. При цьому, заборгованість IV категорії якості становила 3,73%, що свідчить про наявність потенційно проблемної заборгованості.

Рівень покриття резервами клієнтського кредитного портфеля залишається низьким, прострочена заборгованість покривається сформованими резервами менше ніж наполовину. Враховуючи значну концентрацію клієнтського кредитного портфеля за основними позичальниками, не виключено, що обсяг сформованих резервів може виявитися недостатнім для покриття ймовірних втрат у разі різкого погіршення фінансового стану одного або кількох позичальників. Окремо слід зазначити, що формування резервів обмежується невисокою ефективністю діяльності на тлі низької диверсифікації джерел доходів. Серед позитивних чинників – забезпечення зобов'язань за кредитами окремих позичальників, що входять до складу найбільших, майновими правами на грошові кошти. Останніми забезпечено близько третини клієнтського кредитного портфеля.

Портфель цінних паперів сформовано акціями підприємства інфраструктури фондового ринку.

Обсяг високоліквідних активів підтримується в обсязі, необхідному для обслуговування клієнтів.

Активи та пасиви не збалансовані за строками до погашення належним чином (в окремих періодах розрив перевищує 10%). Банк дотримується нормативів ліквідності, встановлених НБУ. Разом з тим, показник швидкої ліквідності, який характеризує здатність розраховуватись за поточними зобов'язаннями, невисокий. Факторами тиску на ліквідність Банку є чутливість до кредитного ризику та значний обсяг необоротних активів, утримуваних для продажу, на тлі складної соціально-політичної ситуації в країні.

Фінансовий результат протягом аналізованого періоду був позитивним. Разом з тим, ефективність діяльності є невисокою, а диверсифікація джерел доходів – низькою. Суттєвий тиск на фінансовий результат чинитиме значний обсяг неробочих активів.

ПАТ КБ «ЄВРОБАНК» притаманні спільні ризики для банківської системи. Разом з тим, уразливість банківської установи до окремих ризиків розцінюється на індивідуальній основі, виходячи із моделі внутрішньої організації, активності Банку на окремих ринках, управління активними та пасивними операціями, а також якості вкладень і стабільності пасивної бази. Наразі Банк має підвищену чутливість до кредитного, процентного, ринкового ризиків та ризику ліквідності, чутливість до інших індивідуальних ризиків є помірною або низькою.

У квітні поточного року клієнтський кредитний портфель скоротився більше ніж на 36%, депозитний портфель – більше ніж на 30%. Високою є ймовірність погашення кредитів позичальників, забезпеченням зобов'язань яких виступали майнові права на грошові кошти. Питома вага неробочих активів, зважаючи на скорочення валюти балансу, підвищилася та перевищила 50%. Зважаючи на зазначене чутливість Банку до ризиків підвищилася.

Опираючись на рекомендації НБУ стосовно консолідації банківського ринку, стратегічний план розвитку Банку був розроблений на базі об'єднаних ПУАТ «ФІДОБАНК» та ПАТ КБ «ЄВРОБАНК». Власник та голова правління ПУАТ

«ФІДОБАНК», а також акціонер ПАТ КБ «ЄВРОБАНК» пан Олександр Адаріч планував консолідувати⁹ свої банківські активи, об'єднавши ПУАТ «ФІДОБАНК» та ПАТ КБ «ЄВРОБАНК», та залучити іноземного інвестора.

Відповідно до вимог статті 76 Закону України «Про банки і банківську діяльність» 20 травня 2016 року Правління Національного банку України прийняло рішення № 8¹⁰ «Про віднесення ПУАТ «ФІДОБАНК» до категорії неплатоспроможних».

Негативний інформаційний фон, зумовлений втратою платоспроможності відповідальною особою Банківської Групи «Інвестиційний Альянс», до складу якої входить ПАТ КБ «ЄВРОБАНК», чинить тиск на ліквідність банку. З метою запобігання реалізації зазначеного ризику керівництво Банку проводить роз'яснювальну роботу¹¹ серед кредиторів.

Наразі цілями розвитку ПАТ КБ «ЄВРОБАНК» є утримання поточних ринкових позицій, а в подальшому – збільшення розміру бізнесу (кількості клієнтів, активів, у т. ч. клієнтського кредитного портфеля), а також збільшення прибутковості бізнесу.

⁹ https://fidobank.ua/ua/news/465_aleksandr_adarich_planiruet_konsolidirovat_bankovskie_aktivyi_i_privlech_inostrannogo_investora.html

¹⁰ http://www.bank.gov.ua/control/uk/publish/article?art_id=31413593&cat_id=55838

¹¹ <http://minfin.com.ua/company/eurobank/review/>

Висновок

За результатами аналізу кредитний рейтинг ПАТ КБ «СВРОБАНК» знижено до рівня uaBB, прогноз змінено на «негативний».

Голова рейтингового комітету

О. В. Шубіна

**Начальник відділу рейтингів банківських
установ**

Г. П. Винник

Додатки

Дані балансу ПАТ КБ «ЄВРОБАНК», млн. грн.

Показник	01.01.12	01.01.13	01.01.14	01.01.15	01.04.15	01.07.15	01.10.15	01.01.16	01.04.16
Активи									
Готівкові кошти, банківські метали та залишки в НБУ	20,42	52,91	74,07	66,55	72,05	51,09	90,24	65,35	62,83
Казначейські та інші цінні папери (НБУ)	9,37	8,69	3,23	72,78	4,18	0,02	0,00	0,00	0,00
Кошти в інших банках	229,54	151,47	39,01	200,62	260,98	223,30	207,26	142,78	109,83
Кредити клієнтам	405,54	543,01	729,35	502,29	554,77	488,89	744,89	973,62	942,59
Цінні папери	184,57	303,69	244,90	345,49	320,52	253,22	254,58	14,63	0,06
Довгострокові вкладення	92,25	88,88	89,61	87,82	87,22	87,24	86,37	85,98	85,51
Нараховані доходи	7,33	14,21	12,27	44,03	52,48	40,34	42,11	49,08	53,75
Резерви	-11,06	-18,97	-17,36	-44,49	-34,33	-33,02	-33,08	-37,63	-43,64
Інші активи	100,43	243,41	136,71	164,71	178,82	246,08	241,52	489,35	517,20
Разом активів	1038,37	1387,30	1311,79	1439,79	1496,70	1357,17	1633,88	1783,16	1728,11
Зобов'язання									
Заборгованість перед НБУ	0,00	0,00	0,00	18,06	4,30	0,00	0,00	0,00	0,00
Кошти банків	181,68	152,51	88,66	14,97	0,00	0,00	0,00	0,00	15,00
Кошти бюджету та позабюджетних фондів	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Кошти суб'єктів господарювання	450,80	703,25	569,58	721,20	726,66	606,53	907,15	1116,23	977,48
Кошти фізичних осіб	236,16	315,90	434,54	436,35	519,55	450,78	419,83	368,47	417,46
Кредити, що отримані від міжнародних та інших фінансових організацій	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	2,40	0,00
Боргові цінні папери	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,63	8,84	19,75	52,34
Субординований борг	69,90	69,90	69,90	63,70	63,70	63,70	63,70	63,70	63,70
Нараховані витрати	7,16	8,72	14,10	9,86	8,42	7,26	7,78	8,77	12,23
Інші зобов'язання	31,05	6,60	5,92	40,76	43,95	96,65	94,45	71,73	60,52
Разом зобов'язань	976,74	1256,88	1182,70	1304,90	1366,59	1225,55	1501,74	1651,04	1598,73
Власний капітал									
Сплачений статутний капітал	66,67	126,67	126,67	126,67	126,67	126,67	126,67	126,67	126,67
Загальні резерви, емісійні різниці та інші фонди банку	0,07	0,07	0,08	0,09	0,09	0,13	0,13	0,13	0,13
Результат минулих років	0,89	1,02	1,16	1,37	2,14	2,10	2,10	2,10	2,53
Результати переоцінки	-6,14	2,31	0,80	5,82	1,10	2,46	2,77	2,52	0,00
Фінансовий результат поточного року	0,15	0,35	0,38	0,93	0,10	0,25	0,47	0,70	0,05
Разом власного капіталу	61,63	130,42	129,09	134,89	130,11	131,61	132,14	132,12	129,38

Дані звіту про фінансові результати ПАТ КБ «ЄВРОБАНК», млн. грн.

Показник	01.01.12	01.01.13	01.01.14	01.01.15	01.04.15	01.07.15	01.10.15	01.01.16	01.04.16
Доходи									
Процентні доходи	82,60	94,90	101,42	112,03	33,86	62,05	90,89	116,86	29,56
Комісійні доходи	8,64	12,20	19,31	83,04	33,78	42,46	54,41	65,70	10,28
Результат від торговельних операцій	10,00	3,29	25,10	17,33	-39,61	-51,83	-52,46	-41,98	11,62
Інші операційні доходи	14,20	46,90	12,09	6,83	22,98	35,00	36,23	35,92	1,83
Інші доходи	0,09	0,11	0,15	0,29	0,04	0,12	0,33	0,37	0,04
Повернення списаних активів	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Всього доходи	115,52	157,39	158,06	219,53	51,05	87,81	129,40	176,86	53,32
Витрати									
Процентні витрати	62,78	93,51	116,12	123,23	28,54	50,14	75,94	99,80	27,54
Комісійні витрати	2,87	4,91	1,58	9,82	1,37	2,55	4,12	5,82	1,47
Інші операційні витрати	6,23	4,71	2,14	2,55	17,94	19,18	20,37	24,36	4,86
Загальні адміністративні витрати	40,14	43,41	39,73	54,34	13,99	27,81	40,25	53,45	13,53
Відрахування в резерви	3,30	10,49	-2,04	28,65	-10,90	-12,12	-11,74	-7,26	5,88
Податок на прибуток	0,06	0,01	0,15	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Всього витрати	115,37	157,04	157,68	218,59	50,94	87,56	128,94	176,16	53,27
Фінансовий результат	0,15	0,35	0,38	0,93	0,10	0,25	0,47	0,70	0,05